

Martin Jech: „Vlastenecká výchova v čínských učebnicích dějepisu pro střední školy“.
Bakalářská práce, Katedra sinologie FF UK, Praha 2022.
Posudek vedoucího práce

Autor si téma průniku „vlastenecké výchovy“ či přesněji propagandy do učebnic dějepisu vybral pod vlivem své studijní zkušenosti z Čínské lidové republiky. Od počátku jsme při konzultacích naráželi na určitou naivní představu, že prostým přečtením některé učebnice dokáže odhalit její odchylky od „historické pravdy“ a na tomto postavit argument, že (spíše než konkrétně jak) čínské učebnice dějepisu prezentují účelový historický narativ v zájmu vlastenecké výchovy. I když text se podařilo od této původní představy vzdálit, zůstává vytrvale v pozadí a ovlivňuje jak jeho celkové rozvržení, tak úroveň analýzy pramene i teoretických východisek.

Výsledná práce kromě stručné synopse obsahu učebnice v kapitole 3 přece jen nabízí určitý přesah v kapitole 5, která přináší syntézu hlavních narativů vlastenecké výchovy a prvků, které je konstruují a zdůrazňují. Bohužel se autor i zde rozhodl postupovat spíše chronologicky než průřezově a především se mu nepodařilo využít citace z pramene k důkladnější charakteristice stylu a emotivního vyznění učebnice; analýza tak klouže hlavně po samotných historických událostech a jejich detailech, které se nepodařilo dostatečně zobecnit a vytvořit z nich například dobře ilustrovanou taxonomii narativně-manipulativních technik a strategií. Ve výsledku se jedná o soubor více či méně zajímavých postřehů o specifikách výkladu této učebnice, které nejsou příliš propojeny ani navzájem, ani s ústředním tématem vlastenecké výchovy jako celkové koncepce psaní učebnic v potenciálním (v práci neaktualizovaném) kontrastu s koncepcemi jinými.

Samostatným problémem práce je minimální zájem o výsledky předchozího bádání a konceptualizace problému vlasteneckých akcentů ve výuce dějepisu. Kapitoly 1 a 2 jen velmi stručně zmiňují související literaturu, na kterou byl autor upozorněn, ale nesnažil se ji aktivně vytěžit, ani na ní nezaložil širší rešerši, nad rámec uvedení faktických historických informací o zavedení vlastenecké výchovy dějepisu v Číně. Ani k samotné učebnici a jejím autorům práce nezjistila dostatek kontextu.

Autor při psaní značně zápolil s udržení očekávané jazykové a formální úrovně odborného textu. I přes opakované korekční zásahy bohužel zůstává i v práci, kterou nakonec odevzdal, množství chyb a stylistických i formálních nedostatků. Jako obvykle v podobných případech, vnímal jsem jakožto vedoucí především dosažený pokrok a postupně se smiřoval s tím, že dokonalosti nebude asi možné dosáhnout. Oceňuji zde relativně konzistentní, byť v něčem svéráznou bibliografii a citační normu.

Celkově se domnívám, že autor k práci přistoupil v rámci svých možností poctivě, především skutečně přečetl a zpracoval originální pramen, a dosáhl určitých výsledků; formální úroveň práce je podle mého názoru hraniční, nikoliv zcela nepřijatelná. Připomínám i obtížné podmínky pandemie, během níž většina textu vznikla, a které omezily konzultace prakticky jen na přeposílání dokumentů s vyznačenými komentáři. Proto navrhuji práci k obhajobě s hodnocením dobře.

V Praze 10.6.2022

Mgr. Ing. Jiří Hudeček, Ph.D.